

**Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)**

**Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998**

--- o0o ---

**Tập 10
Quyển Thứ 248
Hội Thứ Nhất
Phẩm Khó Tin Hiểu
Thứ 34 - 67**

Lại nữa, Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sắc thanh tịnh, sắc thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ sắc thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thọ tướng hành thức thanh tịnh, thọ tướng hành thức thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ thọ tướng hành thức thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhãn xứ thanh tịnh, nhãn xứ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ nhãn xứ thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thanh tịnh, nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sắc xứ thanh tịnh, sắc xứ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ sắc xứ thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhãn giới thanh tịnh, nhãn giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ nhãn giới thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhĩ giới thanh tịnh, nhĩ giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ nhĩ giới thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặ Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặ thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặ nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tử giới thanh tịnh, tử giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tử giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên hương giới, tử thức giới và tử xúc, tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; hương giới cho đến tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc hương giới cho đến tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thiết giới thanh tịnh, thiết giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thiết giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thân giới thanh tịnh, thân giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thân giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên ý giới thanh tịnh, ý giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc ý giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên địa giới thanh tịnh, địa giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc địa giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên vô minh thanh tịnh, vô minh thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc vô minh thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh; hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh, Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao?

Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh, ngoại không thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không thanh tịnh; nội ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nội ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên chơn như thanh tịnh, chơn như thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc chơn như thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới thanh tịnh; pháp giới cho đến bất tư nghì giới thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến bất tư nghì giới thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên khổ thánh đế thanh tịnh, khổ thánh đế thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc khổ thánh đế thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tập diệt đạo thánh đế thanh tịnh, tập diệt đạo thánh đế thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tập diệt đạo thánh đế thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn tĩn lự thanh tịnh, bốn tĩn lự thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn tĩn lự thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh; bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tám giải thoát thanh tịnh, tám giải thoát thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tám giải thoát thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn niệm trụ thanh tịnh, bốn niệm trụ thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn niệm trụ thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi thanh tịnh; bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên không giải thoát môn thanh tịnh, không giải thoát môn thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc không giải thoát môn thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Bồ-tát thập địa thanh tịnh, Bồ-tát thập địa thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Bồ-tát thập địa thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên năm nhãn thanh tịnh, năm nhãn thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc năm nhãn thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sáu thần thông thanh tịnh, sáu thần thông thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc sáu thần thông thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Phật mười lực thanh tịnh, Phật mười lực thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Phật mười lực thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh; bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên pháp vô vong thất thanh tịnh, pháp vô vong thất thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc pháp vô vong thất thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tánh hằng trụ xả thanh tịnh, tánh hằng trụ xả thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tánh hằng trụ xả thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhất thiết trí thanh tịnh, nhất thiết trí thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nhất thiết trí thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên quả Dự lưu thanh tịnh, quả Dự lưu thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc quả Dự lưu thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh nên

nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, Độc giác Bồ-đề thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh nên nội không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sắc thanh tịnh, sắc thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc sắc thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thọ tướng hành thức thanh tịnh, thọ tướng hành thức thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thọ tướng hành thức thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhãn xứ thanh tịnh, nhãn xứ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nhãn xứ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thanh tịnh, nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sắc xứ thanh tịnh, sắc xứ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc sắc xứ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhãn giới thanh tịnh, nhãn giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nhãn giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhĩ giới thanh tịnh, nhĩ giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nhĩ giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tỷ giới thanh tịnh, tỷ giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tỷ giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thiết giới thanh tịnh, thiết giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thiết giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thân giới thanh tịnh, thân giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thân giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên ý giới thanh tịnh, ý giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc ý giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên địa giới thanh tịnh, địa giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc địa giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên vô minh thanh tịnh, vô minh thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc vô minh thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh; hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh, Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tịch lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có

sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nội không thanh tịnh, nội không thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không thanh tịnh; nội ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nội ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên chơn như thanh tịnh, chơn như thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc chơn như thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới thanh tịnh; pháp giới cho đến bất tư nghì giới thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến bất tư nghì giới thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên khổ thánh đế thanh tịnh, khổ thánh đế thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc khổ thánh đế thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tập diệt đạo thánh đế thanh tịnh, tập diệt đạo thánh đế thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tập diệt đạo thánh đế thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn tĩn lự thanh tịnh, bốn tĩn lự thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn tĩn lự thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh; bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tám giải thoát thanh tịnh, tám giải thoát thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tám giải thoát thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn niệm trụ thanh tịnh, bốn niệm trụ thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn niệm trụ thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi thanh tịnh; bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên không giải thoát môn thanh tịnh, không giải thoát môn thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc không giải thoát môn thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Bồ-tát thập địa thanh tịnh, Bồ-tát thập địa thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Bồ-tát thập địa thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên năm nhãn thanh tịnh, năm nhãn thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc năm nhãn thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên sáu thần thông thanh tịnh, sáu thần thông thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc sáu thần thông thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Phật mười lực thanh tịnh, Phật mười lực thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Phật mười lực thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh; bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên pháp vô vong thất thanh tịnh, pháp vô vong thất thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc pháp vô vong thất thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tánh hằng trụ xả thanh tịnh, tánh hằng trụ xả thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tánh hằng trụ xả thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên nhất thiết trí thanh tịnh, nhất thiết trí thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc nhất thiết trí thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên quả Dự lưu thanh tịnh, quả Dự lưu thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc quả Dự lưu thanh tịnh, hoặc

ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, Độc giác Bồ-đề thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí thanh tịnh nên chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh nên ngoại không thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh, hoặc chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, hoặc ngoại không thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

---o0o---